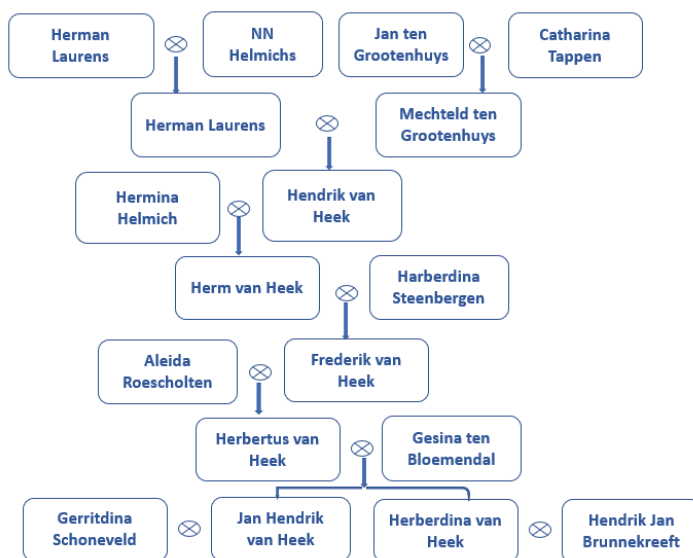

Van Heek en 'De Engel en 'De Kroon' in Delden

Zoals de naam reeds aanwijst, hebben we den oorsprong van de verschillende geslachten Van Heek te zoeken in een plaats Heek, als welke het dorp Heek op een uur afstands van de Nederlandsche grenzen in Westphalen gelegen, aangemerkt moet worden. Het is reeds een oud plaatsje en heeft vermoedelijk den naam overgenomen van de vroegere buurtschap Heek. De tegenwoordige gemeente Heek wordt ingesloten door Schöppingen, Legden, Ahaus, Wessum, Epe, Ochtrup en Nienborg en omvat behalve het dorp van dien naam ook de buurtschappen Averbeek, Ahle en Wignum (Snuif, 1915).

De Engel

Hendrik Laurens

Van Hendrik Laurens, de stichter van het stamhuis 'den Engel', weten we weinig. Vermoedelijk geboren in Delden, overleed hij op 11 november 1657 in die plaats. Hij trouwde twee keer, van zijn eerste vrouw kennen we de naam niet met zekerheid, maar het lijkt waarschijnlijk dat zij een dochter was van Hermen Helmichs.¹ Zijn tweede vrouw heette Maria Goessinck.² Alleen al uit het feit dat er van hem een portret is geschilderd, mogen we concluderen dat hij tamelijk welgesteld zal zijn geweest. Op een ruitje dat afkomstig is uit het oude huis staat de naam van een Henryck van Heeck, getrouwd met Maria Goessinck.³ Hij had, blijkens een grafzerk in de kerk van Delden, in ieder geval twee dochters, Jenneken en Hermken, die op 10 november 1637 zijn overleden.

¹ In een register van inkomsten van de stad Delden staat vermeld dat een (burgemeester) Hermen Helmichs, 'Hinderix schoenvader', borg staat voor de jaarlijks door Hindrick Laurens te betalen rente op de inkomsten van het gasthuis voor een hoofdsom van 40 goudgulden. C.J. Snuif (1915). Familieboek van Heek, blz.46. <https://resolver.kb.nl/resolve?urn=MMKB02A:000033017:pdf>

² <https://www.genealogieonline.nl/stambomen-kleinstarink-hendriks/15183.php>

³ C.J. Snuif (1915). Familieboek van Heek, blz.46. <https://resolver.kb.nl/resolve?urn=MMKB02A:000033017:pdf>

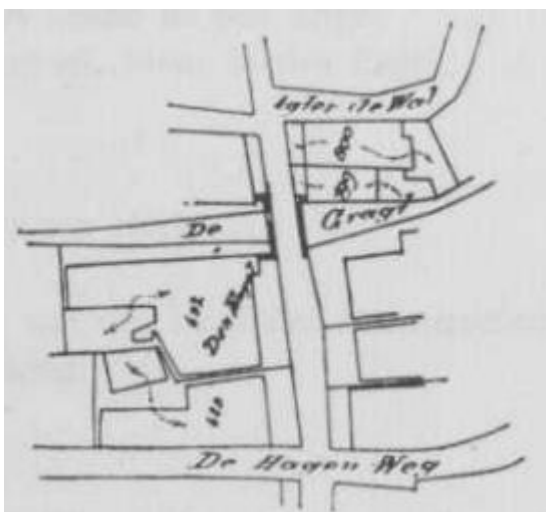
Hendrik had een broer, Arent Laurens (hoedenmaker), die rond 1704 werd geboren en een zus Christine Laurens, geboren rond 1611, en getrouwd was met hoedenmaker Hendrik van Tienen en mogelijk met Gerrit Rottink.

Hendrik Laurens.

In het jaar 1655 brandde het Delden (met uitzondering van de kerk) tot de grond toe af, waaronder ook het huis van Hendrik Laurens van Heek. Op een andere plaats (aan de weg naar Goor, juist buiten de stadsgracht⁴) stichtte hij een nieuw pand. Aan dit huis, waarin een herberg werd gevestigd, gaf hij de naam van 'den Engel'. Het ligt voor de hand dat de plaatsing juist buiten de 'Goorse Poort' tot doel had reizigers aan te trekken die na negen uur 's avonds de stad niet meer in konden. Ook hoefden reizigers 's ochtend niet te wachten tot de poort open ging. Overigens had ook de heer van Twickel, aan de Hengelerzijde, een pleisterplaats voor de laatkomers. Die moet dan buiten de Woolderpoort hebben gelegen.

Op onderstaand kadasterkaartje uit plusminus 1830 is duidelijk te zien dat 'De Engel' buiten de gracht lag. Het was een dubbelhuis, waarvan het nieuwste aan de gracht lag en het had twee 'nienduur'n', die toegang gaven tot de paarden- en koestal. Hierachter was het woonvertrek. Achter de woning stond het brouwhuis.⁵

⁴ Door opgravingen staat de exacte locatie van De Engel ter discussie.

⁵ C.J. Snuif (1915). Familieboek van Heek, blz.46. <https://resolver.kb.nl/resolve?urn=MMKB02A:000033017:pdf>

Blijkens een oud bier-boek (rekening courant- of kladboek) dreef de familie Van Heek behalve een herberg ook een bierbrouwerij. Echt opmerkelijk was dat niet, menig herbergier, maar ook aanzienlijken en plaatselijke overheidspersonen, bezaten een koperen brouwketel. Volgens het register van de brouwketels uit 1703 (door het ontbreken van de grote steden niet volledig) waren er in het begin van de 18e eeuw in Overijssel 163 ketels in bedrijf. Op het eind van die eeuw (1795) waren er nog slechts 25 over. Het gebrouwde bier diende zowel voor eigen gebruik als voor de verkoop en werd geleverd 'per tonne, halve tonne of 1/4 tonne'.⁶

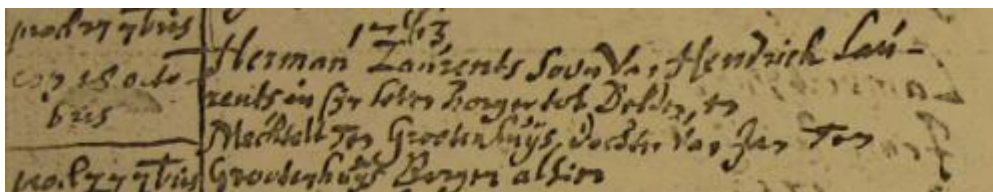
Het huis „De Engel“ te Delden (naar aquarel van Dirk van Heek).

Nu nog herkenbaar is stadsboerderij "de Swaen" (helemaal links op de aquarel). Een Dirk van Heek leefde van 1817-1888.

Herman Laurens

Zoon Herman (Herm) Laurens (van Heek) werd geboren rond 1635 in Delden en stierf voor 21 december 1697. Hij trouwde op 18 oktober 1663 in Oldenzaal met Mechtelt ten Grootenhuys, geboren rond 1640 in Oldenzaal, overleden in 1693 in Delden, dochter van Jan ten Grootenhuys⁷ en Catharina Tappen. Hij was herbergier in *De Engel* (zie verderop) in Delden en burgemeester (1675 en 1687). In 1677 bewoonde hij een huis achter de kerk, later woonde hij in de Engel.

⁶ <http://www.twentsetaalbank.nl/docs/Twentse%20Post%2007.8.pdf>

⁷ Hij was een zoon van Geert ten Grootenhuys en Lubbeken.

Mechtelt ten Grootenhuys.

Hendrik van Heek

Hendrik van Heek, zoon van Herman en Mechtelt, trouwde op 23 februari 1696 in Delden met Hermina Helmichs uit Rijssen, dochter van burgemeester Berent Helmichs van Rijssen. Hij volgde zijn vader op in 'De Engel'.

Hermannus van Heek

Hermannus van Heek, zoon van Hendrik en Hermina, werd gedoopt op 6 december 1696 in Delden. Hij trouwde op 24 december 1727 met Harberdina Steenbergen, geboren rond 1695 in Enschede, overleden in 1762 in Delden, vermoedelijk dochter van burgemeester Jan Steenbergen. Hij woonde in 'De Engel' en was tevens burgemeester van Delden. Zij kregen negen kinderen.

Frederik van Heek

Frederik van Heek, zoon van Hermannus en Harberdina, werd gedoopt op 13 augustus 1741 in Delden en overleed in 1793 in Delden. Hij trouwde op 27 oktober 1781 met Aleida Roescholten, geboren rond 1741 in Ane en overleden op 25 mei 1812 in Delden. Frerik was niet alleen herbergier van 'De Engel' en bierbrouwer, maar ook burgemeester van Delden.

Herbertus van Heek

Zijn zoon Herbertus, gedoopt op 22 juni 1783 in Delden en overleden op 16 maart 1862 in Delden, werd vervolgens kastelein en brouwer op de Engel. Hij trouwde op 13 november 1813 in Delden met Gesina ten Bloemendaal (spinster), gedoopt op 12 oktober 1783 in Delden en overleden op 14 maart 1870 in Delden, dochter van Jannes ten Bloemendaal en Janna Graas.

Gesina ten Bloemendaal.

Herberdina van Heek en Hendrik Jan Brunnekreeft

Hun dochter Herberdina werd geboren op 25 mei 1821 in Delden en overleed op 26 augustus 1897 in Goor, Zij trouwde op 14/16 juli 1848 in Delden met Hendrik Jan Brunnekreeft, geboren op 29 september 1817 in Goor, overleden op 31 januari 1885 in Goor, zoon van Jan Brunnekreeft (logementhouder) en Willemina (Oink) Kolhoop. Hij werd herbergier in De Engel⁸ en begon op 1 januari 1866 een postwagendienst van Goor naar Enter en Rijssen. Zij kregen vijf kinderen.

Herberdina van Heek.

Jan Hendrik van Heek

Jan Hendrik van Heek, geboren op 31 maart 1819 in Delden, overleden op 20 mei 1863 in Bentelo, zoon van Herbertus en Gesina, trouwde op 9/12 januari 1851 in Delden met Gerritdina Schoneveld, geboren op 23 april 1828, overleden op 30 december 1911 in Enschede, dochter van Gerrit Jan Schoneveld en Aaltje ten Pierik. Gerritdina hertrouwde op 1 september 1865 met Gerrit Jan Bannink. Zij woonden in 'De Engel'.

Jan Hendrik van Heek ging nog geregeld gekleed in de oude Twentsche dracht met korte broek, schoenen met zilveren gespen en hoge hoed. Zondags droeg hij een damasten borstrok waarover een pijrok, waar een gouden ketting met groote signetten van afhing, zo kleeedde zich de oud-

⁸ Twentsch dagblad Tubantia en Enschedesche courant, 4 mei 1937.

Twentsche paalburger⁹ zich kleeedde. Als zodanig werd hij ook bij de lichten der lantaarns ter aarde besteld, een eer slechts voor den paalburger weggelegd. Helaas zijn hiervan geen afbeeldingen bewaard gebleven.

De Engel naar Brunnekreeft

Op 12 april 1895 verkocht de familie Van Heek de oude herberg aan Frederik Jan Brunnekreef, zoon van Hendrikus Bronnenkreef en Jenneken Truitman, getrouwd met Hendrika Jalink.. Albert, de zoon van Frederik Jan, werd drie jaar later (1898) eigenaar. Hij was ook bakkersknecht en kocht van zijn vader een huis aan de Langestraat in Delden voor 4650 gulden. Albert trouwde met Geziena ter Meulen, geboren op 15 februari 1873, dochter van Gradus ter Meulen (schilder) en Gerritdina Scholten.

Zijn dochter Gerritdina Geertruida Frederika Brunnenkreef, geboren op 18 april 1902 in Delden, trouwde op 20 september 1924 in Delden met Jan Jeurlink (tuinman, hotelhouder), geboren in 1900/1901 in Diepenveen, overleden op 19 september 1959 in Hengelo, zoon van Marten Johan Jeurlink (tuinman) en Willemina Christina Stegeman. Zij was eind jaren zestig nog eigenaresse van 'de Engel', die in 1925 geheel was verbouwd. 'In mijn jonge jaren', schrijft de auteur van een artikel in het Twentsch dagblad Tubantia¹⁰ in 1952, 'heette deze herberg 'Van Heeks Frerik', maar in 1952 café Jeurlink.

In de jaren vijftig van de twintigste eeuw zag de Engel er nog uit als een oude taveerne. Een grote keuken, een gelagkamer, en een deel met een grote stal. Aan de straatzijde twee houten gevels, een grote en een kleine met overstek, en naar ik meen, met twee mendeuren.¹¹

Het café-restaurant werd in 1968 nog geëxploiteerd door de familie Schuphaus te Delden.¹²

⁹ http://www.twentsetaalbank.nl/docs/JBT.1980.135_Weustink-Wat_zijn_nu_eigenlijk_paolburgers.pdf

¹⁰ Twentsch dagblad Tubantia, 12 januari 1952.

¹¹ Twentsch dagblad Tubantia, 12 januari 1952.

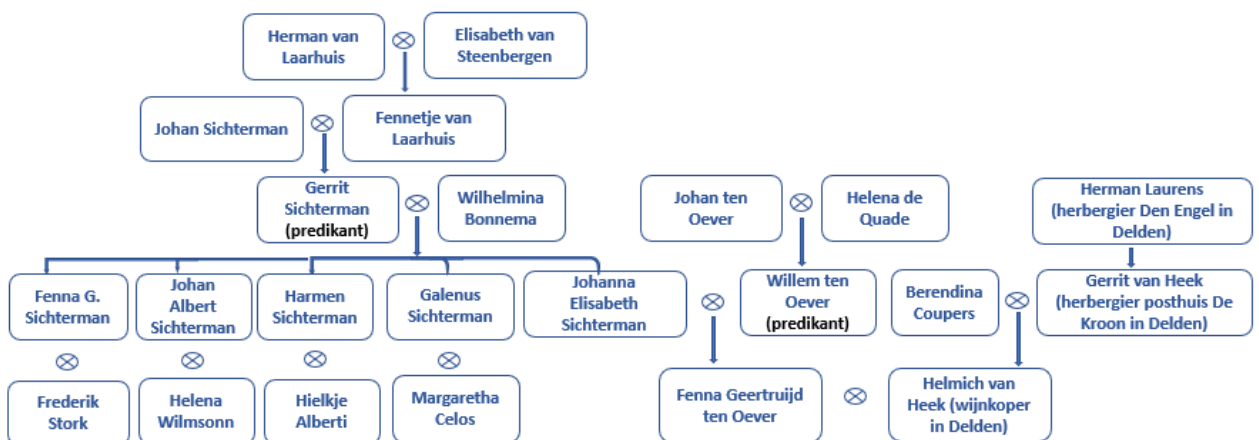
¹² Twentse Post, nr. 8 augustus 1968. <http://www.twentsetaalbank.nl/docs/Twentse%20Post%2007.8.pdf>

Foto gemaakt tijdens de sleuteloverdracht van het Carnavalsfeest in Delden in de jaren 70. Te zien is hoe er bier werd getapt uit de marktpomp in het centrum. Het betrof echter niet de echte pomp, maar een replica die werd gebouwd door Johan ter Doest. Twickel gaf namelijk geen toestemming de echte pomp te gebruiken. Op de foto staat Freek Schuphaus.¹³

De relatie van Helmich van Heek met de familie Sichterman

Helmich van Heek was via zijn vrouw Fenna Geertruid, verwant aan de familie Sichterman. Fenna was een dochter van Johanna Elisabeth Sichterman.

¹³ <https://www.nieuwsuitdelden.nl/nieuws/de-geschiedenis-van-delden-in-beeld-bier-uit-de-marktpomp>

De stamvader van de Sichtermans, Gerrit Sichterman, was afkomstig uit Zwitserland. De familie is vandaar naar Parijs vertrokken, waar rond 1560 zoon Wijnand werd geboren. Het is niet onwaarschijnlijk dat de familie - na de Bartholomeusnacht – naar Nederland is gevlucht. Wijnand werd namelijk leraar aan de Latijnse school te Deventer en trouwde op 24 juni 1590 in die plaats met Jenneke Beckerinck, dochter van Hendrik Johans Beckerinck.

Hun zoon Johan was ook leraar aan de Latijnse school in Deventer. Hij trouwde op 7 April 1618 met Fenneken toe Laerhuys, geboren rond 1590 (overleden op 24 augustus 1668), dochter van Herman van Laarhuis en Elisabeth Steenbergen, dochter van Jan Steinberch Den Olden (Steenbergen) en Aeltgen Wolter Kosters.¹⁴ Herman was eerder, in 1562 in Deventer, getrouwd met Eva van Nahuis. Herman was eigenaar van de erven het Laarhuis en Wilderink te Woolde bij Hengelo en van de brouwerij Het Hoff van Gelder tegenover Deventer. Johannes stierf op 20 augustus 1629 aan de pest.

Dominee Gerhardus (Gerrit) Sichterman, hun zoon, trouwde met Wilhelmina Bonnema.¹⁵

De Kroon in Delden

In het midden van de zeventiende eeuw bestond er een postverbinding tussen Amsterdam en Hannover, het Naardense Rit. Het eerste deel tot aan Naarden was een bootverbinding, maar vanaf daar tot aan Hannover ging het met de postkoets. De route loop via Delden, waar de paarden werden verwisseld. Tijdens een kort oponthoud.

Al in 1656 wordt de Naardense Rit vermeld¹⁶ en dat sluit naadloos op het feit dat de familie Helmich, spoedig na de grote stadsbrand in 1655, in de Kroon een paardenposterij, een pleisterplaats en poststation begon.

Tot 21 september 1809 was het postveer in Delden een particulier bedrijf, maar bij Koninklijk Besluit (van Lodewijk Napoleon) werd in de Kroon de Koninklijke Paardenposterij gevestigd.

Reglementen voor het postveer¹⁷

Omdat eerdere reglementen niet voldeden werd op verzoek van de postmeester, wagenmeester en de veerlieden door de toenmalige drost van Twente W. Bentinck op 12 mei 1744 een nieuw reglement met 19 artikelen uitgegeven. Snuif geeft het volledige reglement weer. Het eerste artikel gaat over de prijzen. Er is verschil tussen het winter- en zomerseizoen. Door slechtere weersomstandigheden was het in de winter duurder. Van Delden naar Enschede of Oldenzaal was het tarief in de zomer 2 gulden en 10 stuiver en in de winter was het drie gulden. Dit tarief gold voor 1 of 2 personen. Dertig pond aan vracht mocht vrij meegenomen worden, daarboven moest per uur extra betaald worden.

¹⁴ <https://www.genealogieonline.nl/west-europese-adel/1169190.php> en <https://www.genealogieonline.nl/steenbergen-stamboom/1207.php>

¹⁵ Zie ook het artikel over Sichtermans.

¹⁶ Vanaf 1695 zijn volgens Snuif reglementen bekend. Zie zijn artikel in 'Verzamelde bijdragen tot de geschiedenis van Twente'.

¹⁷ Onderstaande tekst is afkomstig uit het artikel *Het paardenveer in Delden* van Willy Ahlers, verschenen in 't *Inschrien* in 2011/4. http://www.twentsetaalbank.nl/docs/Inschrien_2011.4.pdf

De vrachtgelden, welke door de passagiers zullen betaald worden, zijn bepaald naar het Zomer- en Winterseizoen. Voor Zomermaanden worden gehouden: April, Mei, Juni, Juli, Augustus en September en voor de Wintermaanden: October, November, December, Januari, Februari en Maart.

Voor Zomervracht zal betaald worden:

Van Delden naar Deventer of Zutphen voor 1 of 2 personen	f 7,10
voor drie of vier personen	- 10,-
Van Delden naar Zwolle voor een of twee personen	- 12,-
voor drie of vier personen	- 16,-
Van Delden naar Bentheim of Nordhorn voor een of twee personen	- 6,10
voor drie of vier personen	- 10,-
Van Delden naar Oldenzaal of Enschede voor een of twee personen	- 2,10
voor drie of vier personen	- 3,50
Van Delden naar Ootmarsum voor een of twee personen	- 3,50
Voor drie of vier personen	- 4,-

Van Delden naar Borculo voor een of twee personen	- 4,-
Voor drie of vier personen	- 7,-
Van Delden naar Borne voor een of twee personen	- 0,15
voor drie of vier personen	- 1,-
In de zes Wintermaanden zal betaald worden van Delden naar Deventer of Zutphen voor een of twee personen	f 8,-
voor drie of vier personen	- 12,-
Van Delden naar Zwolle voor een of twee personen	- 13,10
voor drie of vier personen	- 17,10
Van Delden naar Bentheim of Nordhorn voor een of twee personen	- 7,10
voor drie of vier personen	- 12,-
Van Delden naar Oldenzaal of Enschede voor een of twee personen	- 3,-
voor drie of vier personen	- 4,60
Van Delden naar Ootmarsum voor een of twee personen	- 4,-
voor drie of vier personen	- 5,-
Van Delden naar Borculo voor een of twee personen	- 5,10
voor drie of vier personen	- 8,-
Van Delden naar Borne voor een of twee personen	- 0,18
voor drie of vier personen	- 1,40

Voor alle plaatsen, hierboven niet genoemd, moest de vrachtprijs berekend worden naar afstand en uren, aan de hand van bovenstaande tarieven.

De veerlui zorgden voor de paarden, het aanspannen en rijden ermee:

- Zij moeten gebruik maken van goede gezonde paarden;
- Zij moeten zich bij het aanspannen qua tekstgebruik netjes gedragen (zie hieronder het kadertje Vloeken op het plein);
- Zij hebben de zorg het afgesproken aantal paarden gereed te hebben;
- De wagenmeester moet op de hoogte zijn van een eventuele afwezigheid;
- De wagenmeester zorgde voor de koetsen;
- De wagenmeester krijgt één uur de tijd.

De posthouder zorgt voor stalling van paarden en koetsen ook voor het onderhoud van de koetsen. De straffen zijn over het algemeen het verlies van een aantal beurten; in zware gevallen het tijdelijk verlies van de functie. Het kwam nogal voor dat passagiers onvriendelijk werden bejegend of gedwongen werden drinkgeld af te geven. Ook kwam het voor dat de veerlui zonder noodzaak aanlegden bij een herberg. De veerlui mochten niet buiten de vastgestelde regels personen vervoeren. De ritten zijn vastgelegd van stad naar stad, retourreizen zijn toegestaan. Ik denk hierbij aan de ritten tussen bv Goor en Delden en Delden en Bentheim In het reglement worden de veerluiden met name genoemd, telkens zo dat er over vier paarden per groep kan worden beschikt. De posthouder is in 1744 Coenraad Helms. In

1776 werd na klachten, door de drost bepaald dat de reistijden tussen Deventer en Delden (ca. 40 km) in de zomer maximaal acht uur en in de winter in negen uur was. Van Delden naar Bentheim (ca. 32 km) in de zomer zeven en in de winter in acht uur. We zien dat Delden Bentheim per km meer tijd kost; dat is te verklaren door hoogteverschillen in de wegen na Oldenzaal. Bij de koetsen op Bentheim komen we de opmerking "geltwagen" en "post" tegen, waar de koets dan speciaal voor werd gebruikt.

Door de Franse tijd kwamen er grote veranderingen. In 1806 kwamen de Fransen in ons land. De post werd op Franse leest geschoeid en er werd een nieuwe paardenposterij opgericht. Daarbij werd Delden station 27 van de koninklijke paardenposterij. Een deel van de veerlui gingen mee naar de nieuwe organisatie.

Getuige de gevelornamenten is dit fraaie pand met klokgevel op Markt 1 in Delden kennelijk een posthuis geweest, daterend uit 1764, met de naam In de Kroon.

Een aantal boeren, voornamelijk van de Deldeneres, had het voorrecht om met huurpaarden deze diensten te mogen rijden. De boeren huurden hiervoor knechten in. Op hun taalgebruik, met name hun vloeken kwam nogal eens kritiek, getuige ook onderstaande anecdoten.

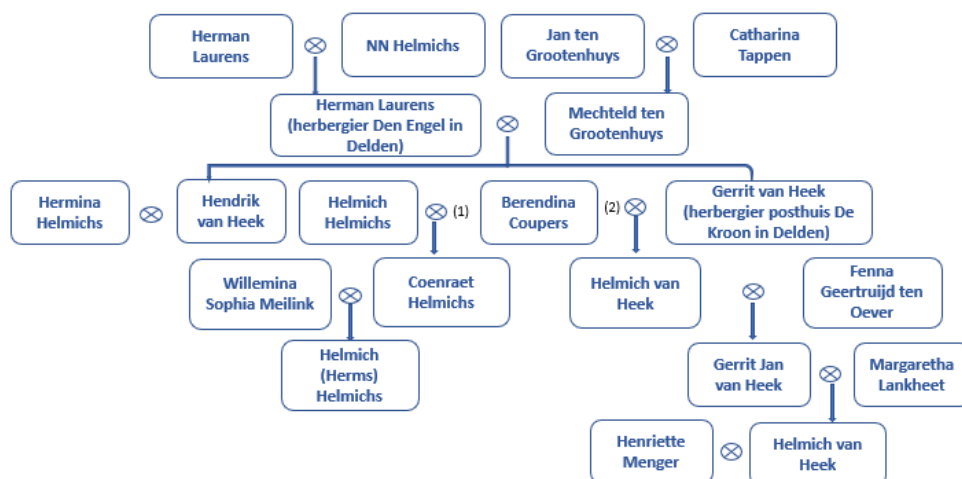
Vloeken op het plein

‘Er kwam te Delden eens een nieuwe predikant, een zeer beschaafd en streng gelovig geestelijke, Hij vernam spoedig, dat er op het marktplein voor „De Kroon” zo vreselijk werd gevloekt. Hij probeerde de koetsiers door overreding van hun lelijk gebrek af te helpen. Maar niet zodra zaten ze op de bok en ze moesten door kuilen en gaten, dat je horen en zien verging, dan donderden vloeken en zweepslagen door het eenzame land, dat men het een kilometer ver kon horen!’

De predikant moest eens naar Lingen en wilde gebruik maken vaneen der wagens van het „postveer De Kroon”. De wagenmeester zorgde voor de bagage. De dominee kwam op het nippertje en de koetsier zat reeds ongeduldig op de bok te vloeken over het getreuzel van de predikant. Deze hoorde met tegenzin de verwensingen aan en wendde zich tot de wagenmeester. Deze verwees de dominee naar de baas zelf. Deze ging naar de koetsier en vertelde hem, dat er in het bijzijn van de eerste predikant van Delden niet gevloekt mocht worden. De koetsier werd korzelig en riep van de wagen af: *Allo! Dominee, a’j met wilt gauw dan!* „Als je vloekt, reis ik niet mee!” was het bescheid. „Dan bliwt vuur’n donder staan!” brulde de postiljon en hij sloeg met de zweep, zette er een fikse knoop op en weg ging het rijtuig inde richting Lingen, de verbaasde predikant achterlatende.¹⁸

Hoe Gerrit van Heek in de Kroon belandde

¹⁸ Artikel van Van Coeverden-Goor in Twentsch dagblad Tubantia, 12 januari 1952.

Gerrit van Heek, zoon van Herman en Mechteld, werd geboren rond 1667 in Delden en overleed in 1733 in die plaats. Hij trouwde op 27 augustus 1693 met Berendina Coupers, geboren op 24 oktober 1663 in Goor, dochter van burgemeester Wolter Coupers en Berendina ten Hengel.

Berendina was eerder getrouwd geweest. Op 7 februari 1686 trad zij in Goor in het huwelijk met Helmich Helmichs, zoon van burgemeester Coenraet Helmichs. De herberg 'de Kroon' was familiegoed der Helmichs en ook Berendina en Helmich namen er hun intrek.

Na zijn huwelijk met Berendina werd Gerrit herbergier in Posthuis *De Kroon* in Delden. Gerrit trouwde dus in *De Kroon* in en dat legde hem geen windeieren. In 1685 worden de kinderen 'uit de Kroone' aangeslagen voor 20000 gulden, terwijl bijvoorbeeld Herman Laurens op die lijst voor 1000 gulden voor kwam. Bij zijn overlijden in 1733 werd hij op hetzelfde register zelfs voor 6000 gulden geschat.¹⁹

Koninklijk bezoek?

Er is een anekdote dat de Engelse koning George I op 20 juni 1727 te veel gegeten zou hebben in de Kroon. Met gevoel voor understatement zegt de auteur van een artikel in Tubantia: *'Wij nemen echter aan, dat de vorst niet in de Kroon, maar op Twickel heeft gegeten en gelogeed.'*²⁰

Thera Coppens doet uit de doeken hoe het echt zat, waarmee ook meteen de datum van 20 juni wordt rechtgezet:

*'De bibliotheek werd ooit Koningskamer genoemd omdat koning George I van Engeland er op reis naar Hannover overnachtte. Deze koning is de meest spraakmakende en potsierlijke hooggeplaatste gast die ooit een voet over de drempel van Twickel heeft gezet. Hij was dik, lui, kwaadaardig en volgens tijdgenoten very stupid. Hij had geen benul van kunst maar hij hield van muziek. Helaas at de koning in de mooie eetzaal van Twickel te veel meloenen, werd op doorreis onwel en stierf in Osnabrück (op 11 juni 1727).'*²¹

¹⁹ Register van de 1000sten penning.

²⁰ Twentsch dagblad Tubantia en Enschedesche courant, 4 mei 1937. <https://bit.ly/3W8tCwZ>

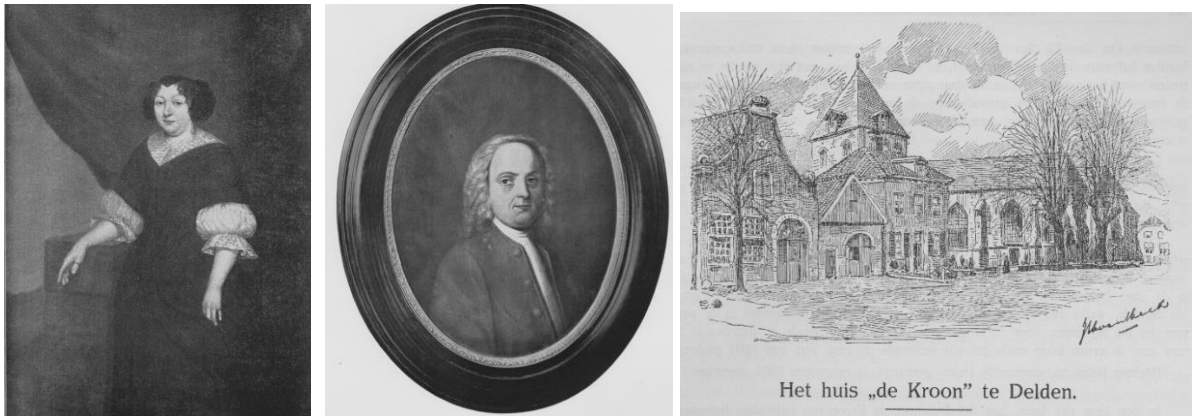
²¹ <https://www.theracoppens.nl/artikelen/kastelen-en-huizen/84-kasteel-twickel.html>

Na de dood van Gerrit van Heek ging De Kroon over op zijn stiefzoon Coenraet Helmichs, gedoopt op 18 april 1688, die posthouder werd. Hij trouwde met Willemina Sophia Meilink, gedoopt op 16 juni 1689, dochter van Harm Berend Meilink (uit Delden) en Geertruid/Frederica Sophia Someren.²² Tegen hem dienden de "postboeren van het Deldense postveer" in 1763 een klacht in bij de Drost.

Hun zoon, Helmich (Helms) Helmichs, gedoopt op 14 februari 1762 en overleden, waarschijnlijk, in 1802. op 20 januari 1848 in Delden, volgde zijn vader op als posthouder.

Helmich van Heek

Helmich van Heek (ca 1695 in Delden - < 26 juli 1757) was een zoon van Gerrit en Berendina. Hij trouwde met Fenna Geertruid ten Oever. Helmich was wijnkoper in Delden.

Berendina Coupers (geschilderd door Roelof Koets), Helmich van Heek, herbergier in De Kroon.

De vrouw van Helmich, Fenna Geertruid, was een dochter van dominee Willem ten Oever en Johanna Elisabeth Sichterman. Ook de vader van deze Johanna, Gerrit Sichterman, getrouwd met Willemina Bonnema, was predikant, net als diens vader.

Na de dood van Helmich (Helms) Helmich, zoon van Coenraet, werd op 19 februari 1803 door zijn erfgenamen de herberg / postveer *De Kroon* verkocht aan Helmich van Heek, zoon van Gerrit Jan van Heek (zoon van Helmich van Heek en Fenna Geertruyd ten Oever) en Margaretha Lankheet. Helmich kocht op dezelfde dag ook het huis van Jan Stroink, naast de Kroon, waardoor hij, op één huis na, eigenaar was van de hele westzijde van het marktplein. Dit huis werd nadien door de weduwe Van Heek als woning werd ingericht. De totale koopsom bedroeg 5500 gulden, voor de paarden die tot de stalhouderij behoorden, betaalde hij 1200 gulden.

Het hoekhuis aan de Markt bij de kerk werd door Van Heek ingericht voor het stallen van rijtuigen en paarden van reizigers en voor de overnachting van koetsiers.

Helmich van Heek, die zich na koop in de Kroon had gevestigd en directeur werd van de Paardenposterij, huwde op 31 mei 1805 te Ootmarsum met Henrietta Menger, geboren te Ootmarsum op 11 februari 1781, dochter van Jacobus Menger en en Johanna Gesina Cramer/Kremer (dochter van Willem Kremer en Aleida van Dorsten).

²² Volgens het trouwboek(1684) heette zijn vrouw Frederica Sophia, bij alle dopen Geertruid!

Daar hun huwelijk kinderloos bleef, werd hun nicht Wilhelmina Hendrika Menger, gedoopt op 5 augustus 1820 in Ootmarsum, overleden op 4 mei 1904, in het gezin opgenomen. Zij was een dochter van Willem Menger (broer van Henriette) en Hendrika Lasonder. Wilhelmina trouwde op 21 april 1858 met Jacob Hendrik Stork, gedoopt op 7 februari 1803 in Weerselo, overleden op 17 december 1878 in Delden, zoon van dominee Gerrit Willem Stork²³ en Maria Arnolda Lamberts.

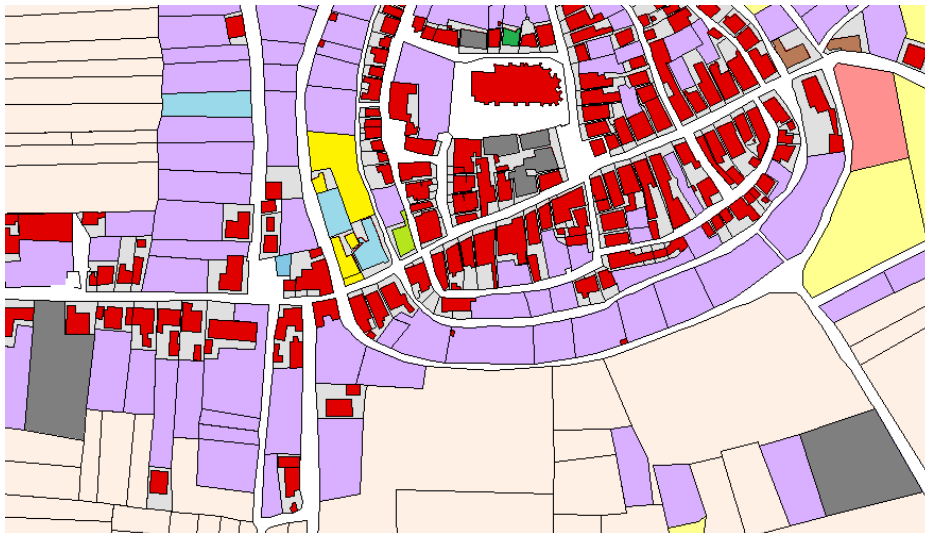
Helmich van Heek overleed te Delden op 20 januari 1848.

Het vervolg van De Kroon

Na het overlijden van Helmich van Heek kwam de Kroon in diverse handen tot Gerrit Hulshoff er een grutterij in stichtte. Omstreeks 1885 verkocht Hulshoff de Kroon aan H. Schoenmaker die er de koperslagerszaak van zijn zoon C. Schoenmaker in vestigde. In 1894 werd koekbakker J. Bettman de eigenaar, die het pand verhuurde aan koekbakker Herbertus van Heek die, samen met J.H. van Gorkum, de koekbakkerij De Kroon dreef. In 1897 gingen de firmanten uit elkaar, waarna Herbertus van Heek zich weer vestigde in het huis aan de Langestraat.

Bezit van de Van Heeks in 1832

Op het kaartje van het kadaster uit 1832 zijn de bezittingen van de familie van Heek in Delden aangegeven.

- Geel = Herbertus van Heek (brouwer)
- Lichtblauw = Hendrik Jan van Heek (winkelier) (1832).
- Grijs = Helmich van Heek (postmeester).
- Donkergroen = Hermannus van Heek (landbouwer).
- Lichtgroen = Egbert Wermers (tapper); aan de overkant schoenmaker Jan de Lat.
- Lichtpaars = Gerrit Jan Meijer (tapper); Het pand hier tegenover was van smid Gerhardus Johannes Timmer, rechts hiervan woonde de wagenmaker Jannes Bunink en daar weer naast Antony ten Cate van wie wordt vermeld dat hij rentenier was.

²³ De grootvader van Gerrit, Gerhard Willem Stork, geboren in Duitsland, was burgemeester en richter in Oldenzaal.

- Bruin = Gerhardus Hemmelder (tapper).

Voorouders en nakomelingen van Helmich van Heek en Fenna Geertruid ten Oever

